

No. 9 SEPT. 1980 – DEN NORSKE FN – STYRKEN I LIBANON

Norbatt V er historie seksern i full aksjon

Så er sannelig Norbatt V reist hjem, på en del karer når som akter å friste enda et halvt år under Libanons vekslende forhold, og Norbatt VI er på pletten for å fortsette fredsarbeidet i dette urolige landet.

Taktjenesten har tatt seg betraktelig opp i Norbatt VI. I femmerna var den dabbet betraktelig av! Men det går vel ennå an å få litt kulør av en bleknende høstsol. Nettene er imidlertid blitt kaldere.

Og Norbatt V reiste ikke hjem uten videre. Oppstillinger, mid-dager, dimmefester, sjefs- besøk i Naqoura, gjensitt etter ce-lebert besøk i Norbatt av selvste general Erskine, taler og avskje-

der, omenn ikke tårevate, så ihvertfall alvorlige nok. Det er ikke bare moro å si adjø til gode kamerater man har vært sammen med i sapass lang tid og under så uvanlige, tildels dramatiske forhold.

Avtroppende batajonssjef, Oberst Ole Rønning sa det slik i sin tale over Norbatt Radio, innen han dro hjem:

– En avslutning av en opp-gave, et oppbrudd, har tross gleden over å reise hjem, noe vemod i seg. En periode av livet er avsluttet, vennskap brytes opp, tross sikre løfter om å holde når kontakt i fremtiden. Som sjef er det naturlig å se tilbake og prøve å finne ut hva vi har fått utrettet. Hva vi maktet? Hvilke forvent-

ninger hadde man til, oss, hvilke oppgaver var forventet løst?

Vi har ikke greidd å skape fred på disse seks mahedene, men vi har greidd å begrense stridshand-lingene, holdt partene fra hveran-dre, og gitt sivilbefolkningen mulighet til å leve et tilnærmet nor-malt liv.

Bataljonen har vært igjennom spente perioder. Mange har fatt sin ilddåp, det har vært hijacking-er, enkelte har blitt truet på li-vet, og til tider har skuddsmell og detonasjoner gitt en noe for rea-listisk ramme omkring oss. Så bl; a; Oberst Rønning i sin tale i Norbatt Radio, og det skulle jo våre ord til ettertanke.

Bataljonssjefen i Norbatt V (og tidligere også i Norbatt IV) oberst Ole Rønning med manende avslutningstale over radio til sine menn.

Bataljonssjefen i Norbatt VI har ingen fritidsproblemer!

Öberst Rolf Heggstad, batal-jonssjef for Norbatt VI i Syd-Libanon, er såvisst ikke noe ubeskrevet blad, militært sett.

FN-tjenesten er heller ikke ny for ham. Han har tjeneste-gjort som FN-observatør i kashmir, og har også vært FN-offiser i Gaza-stripen.

Hjemme i Norge tjenestegjör han som sjef for Telemark HV-distrikt 3, som har sitt hovedsete i Kongsberg.

Oberst Heggstad: –Jeg har fått et meget godt inntrykk av både batal-jon og menige i Norbatt VI

«Blue Beret» vil etterhvert presentere offiserene i Norbatt VI, og finner det naturlig å begynne på toppen.

Lenge i Forsvaret.

– Vært lenge i Forsvaret, oberst Heggstad?

– Ca. tredve år. Og jeg ser faktisk tilbake på tjenesten i det norske forsvar med glede.

– Men det er en friere om-gangstone i Forsvaret i dag enn det var da du begynte der?

– Det er stor forskjell, og det har skjedd en naturlig utvikling i Forsvaret såvel som i skolever-ke og samfunnet forøvrig. Vi er i dag kommet frem til en om-gangstone og en omgangsform som vel er naturlig for nord-menn, og Forsvaret er jo en del av samfunnet.

– Vil bataljonssjefen i Nor-batt VI legge seg på noen spesiell linje, når det gjelder forholdet til de parter vi befinner oss midt imellom?

– Jeg har ikke dannet meg noen fastlåst oppfatning av hvordan problemene skal løses her nede. Jeg er ikke forutinn-tatt på noe vis, og grunnlaget vi

skal bygge på, må være de pro-sedyrer som har utviklet seg her gjennom flere bataljoner. Vi vil nok lære etterhvert hvordan vi skal tackle problemene som måtte dukke opp. Min tjeneste som FN-observatør har selvföl-gelig gitt noen erfaring om FN-tjeneste, men det er meget stor forskjell på arbeidsmåten i disse to misjoner.

Liker turer og fiske.

– Blir det tid til noen form for hobbyvirksomhet hjemme, oberst Heggstad?

– Jeg har ihvertfall ikke fritidsproblemer. Liker turgåing, og gjerne litt sports-fiske. Og så må det innrømmes at jeg liker å stille i hagen.

– Ditt inntrykk av karene i NORBATT VI?

– Meget godt, både når det gjelder befall og menige. Det gir meg derfor de beste forhåpninger om at vi skal klare å gjøre jobben vår rimelig bra, under forutsetning av at hver og en føler ansvar, og yter det maksi-male i den jobben han er satt. I

tillegg til de rent operative opp-gaver, vil det kreves stor innsats for å vedlikeholde og forbedre de stillinger vi bemanner. Her er store arbeider som allerede er igangsatt, og som vi må videre-føre. Her blir utvilsomt nok å gjøre, men ingen hadde vel ventet å komme til de helt permanente forhold. Alle batal-jonene for oss har gjort en im-ponerende innsats for å bedre forholdene, og de har oppnådd store resultater.

Forholdet til sivilbefolkningen viktig

– Noe spesielt bataljonssjefen har lyst til å tilføye sánn på slutten av denne praten om løst og fast?

– Det måtte da være det meget gode forhold som oberst Rønning og Norbatt V har etablert til sivilbefolkningen i området. Akkurat dette tror jeg er av meget stor betydning, og er en iktig del av vår oppgave, som FN-soldater, nettop å bidra til å gjenopprette tilnærmedesvis normale forhold for sivilbefolkningen, uttaler oberst Rolf Heggstad til «Blue Beret».

Han Overtok Samarbeidet

Øverstleggestad. Har nå overtatt det gode samarbeidet med mouchtarene og sivilbefoldnin gen innen norbatts AO. Her med mouchtarten Isaqi og hans sønn.

Det sies at kaptein Eliassen i stabsskompaniet oppsøkte lege etter at han ei natt var besøk hos venner i en av Saqis ruiner, og ble møtt av en hest som ruslet omkring bordet der. Ved hjemkomsten til eget AO ble han oppsøkt av et eset inne i soverommet. Både hest og esel hadde imidlertid etterlatt seg sine visittkort som bevis på sitt nærvar, og Eliassen følte se derved trøstet. Det hadde ikke vart en hallusinasjon.

Velfersoffiseren i Norbatt V, kaptein Kausland skal ha søkt stillingen som mouchtar i Horten, og har visstnok fått den, da det ikke var flere søkere. Han er nå i full gang med a mouchtere.

Sosionomen i Norbatt V løytnant Larsen falt en natt ned fra ei trapp i Saqi og opp i et sitrontre, men bedyrer at han ble ikke det minste sur av den grunn. Han tok det med et smil.

Nødvendigvis blir det mye Norbatt V-stoff slik på fallrepet. Men det er også slutt i og med dette nummer, da Norbatt V er blitt ren historie.

Imidlertid kan vi ikke dy oss for å nevne den mysteriøse forsvinningen av major Peder-sens tråsykkel, et klenodium som endatil hadde vart omtalt i VG.

Først ble den etter iherdig leting funnet i flaggstanga, neste gang dypt nedgravet i Libanons karrige jord. Jubelen var stor da majoren gjenfant sitt kostelige kjøretøy. Men hvor lenge var Adam i paradiset? Like for dimme, forsvant den igjen og denne gangen tydeligvis for godt. Kanskje blir du den heldige finner?

Gi labb til Kp-sjefen!

Ogsa noen av hundene i Hundetroppen hadde tatt Saqi-medaljen og hundefor-merne mottar her på vegne av sine firbente venner utmerkelsene, mens hundene i tur og orden gav labb til stabsskompaniets sjef som sto sto for tildeling en major Pedersen. Velfortjent for sin innsats, må vi legge til!

«KLOKKEMAN-NEN» ER PRESIS!

Like sikkert som lønninga kommer, like sikkert er klokkekman-nen fra Beirut på pletten med sin rullende urmakerbutikk med det herligste utvalg av alskens moderne Citizen såvel som Seiko-ur, i Ebel es Saqi.

Da går det et sus gjennom lei-ren, og befal og menige strøm-

mer til utsalget og ser vurderende på varene. Fabrikantenes oppfinnsomhet er stor, prisene bruk-bare sammenliknet med hjemme. (fra Oppegård) som er først på pletten hos klokkekman-nen, Mouslem Akil. Sistnevnte burde vite hva klokken er slagen, til enhver tid!

Glimt fra NORBATT Vs historie

23. mars: NORBATT kraftig beskytt av DFF med tungt maskingevaer og stridsvogn 425 skudd og fem granater slo ned i Ebel-es-Saqi: 300-400 skudd 12.7 mm og 3 granater ved OP 4-1 Bravo. 10-12 skudd i sykestua; 4 skudd i vaktroppens hus, 2 skudd hver i transport-lagets hus og sambandsplass.

26. mars: MP-jeep med MP-sjef og MP-korporal hijacket av fire Armed Elements nord for PLO-krysset. Det ble skutt mellom føttene på de to mens de sto med hendene i været. Bil, beret'er og våpen stjålet. Jeep tilbakelevert fire timer senere.

27. mars: OP KIAM inntatt av DFF. Radioer, kikkerter, lysra-ketter stjålet. Materiell sejnere levert NORBATT. Utryknings-styrke fra NORBATT besatte og sikret OP KIAM.

27. mars: Patrulje på 4-5 mann forsøkte å komme inn i Ebel-es-Saqi om natten. Inntren-gerne forfulgt og jaget vekk.

29. mars: Tre NORBATT-Kjø-retoyer — postbilen, en jeep og en M-6 — hijacket av Armed Elements i PLO-krysset. Sjøfø-rene holdt igjen. Løst ved for-handling.

3. april: 6 DFF soldater gikk inn i OP KHAM og stjal observa-tørenes radioer og personlig ut-styr. Trakk seg tilbake for unn-setningsstyrken fra NORBATT nådde fram.

4. april: 10 skudd 12.7 mm mitraljose mot 4-2 Bravo.

13. april: Ca 80 skudd 12.7 mm avfyrt fra DFF mot NORBATT's posisjoner 4-9 og 4-9A. Ned-slag i vollen.

14. april: Ca 30 skudd fra DFF mot NORBATT's posisjon 4-9

15. april: 110 skudd 12.7 mm fra DFF mot 4-9, 4-9A, 4-13 og 4-1E. Nedslag i bakken mellom 4-9 og 4-9A, i vegg og tak på 4-1E.

16. APRIL: 40-50 skudd 12.7 mm fra DFF to meter forbi 4-1E.

16. april: Patrulje fra 4-1E beskytt av inntrengere i Has-banidalen.

17. april: 5 Armed Elements tatt av NORBATT's bakhold-ssatrulje. Våpen beslaglagt.

20. april: DFF skyter en rekke skudd inn i NORBATT AO, ca 50 slår ned foran NORBATT-patrulje på vei ut til bakhold-sposisjon.

26. april: Bråk i «Reiret» 6 per-soner grupperte på brinken, 3 AE tok kontakt og forlagte at hinder skulle flyttes, hvis ikke ville de skyte. 1 AE løp mot hinderet, men snudde etter var-selskudd. Gruppen trakk seg se-nere tilbake til teltene.

10. mai: 1 PPK fra DFF forsøkte å kjøre inn i NORBATT ved posisjon 5-8A, men ble avvist.

12. mai: Konvoi fra NORBATT nektet av DFF å kjøre inn til NORBATT's Oper i enklaven ved Kfar Kela.

21. mai: 12 mm fra DFF slo ned like ved 4-9A

23. mai: DFF skjøt 12.7 mm 5 meter over taket på 5-17A

25. mai: DFF nedslag kloss ved 4-9A.

27. mai: DFF nedslag mindre en fem meter fra 4-14B

29. mai: DFF skjøt 40 skudd 12.7 mm mot 4-1E.

29. mai: PPK fra skjøt to røk-granater nær 5-17 Bravo etter varselsskudd fra 5-17 Alfa.

30. mai: Nedslag kloss ved 4-9. Avfyrt fra DFF

5. juni: Fem adskildte DFF-beskytninger mot 4-2 Bravo. I alt 113 skudd tungt maskinge-vaer slo ned 10-20 meter fra posisjonen.

6. juni: 4 skudd 12.7 slo ned 2 meter fra FN kjøretøy.

6. juni: DFF skjøt mot lyskaster på 4-9. Etterfulgt av 20 skudd som slo ned i vollen rundt po-sisjonen.

7. juni: DFF skjøt flere hundre runder 12.7 mm inn i NOR-BATT AO ved skytebanen, angivelig etter Armed Elements-gruppe. Det ble også skutt med bombekastere mot samme om-råde.

15. juni: DFF skjøt flere ganger mot 4-1E. 4-9/4-9A Nedslag kloss ved posisjon.

15. juni: Israelsk posisjon ved Cheeba skjøt ca 30 skudd 12.7 mm mot 4-7 4-7 (firing close) og 4-7B; ble noe brennende kastet ut av bilen, og forårsaket en gressbrann som varte 1 time.

18. juni: DFF skjøt 10 skudd 12.7 mm etter Landrover fra NORBATT på veien over skytebanen.

19. juni: En av NORBATT's Vs mest dramatiske episoder. Fire Armed Elements skjøt RPG-7-granat mot bolighus i Blate. Sterk ildveksling drev AE til-bake. En AE drept, en tatt til fange. Samtidig åpnet DFF ild, 40 bombekastergranater slo ned i NORBATT AO og drev en stund NORBATT's patruljer i dekning mens AE slapp unna;

29. juni: 2 gjeterer kidnappet ved IDF-1 i Cheeba.

3. juli: To sivile fra enklaven stanset i 4-2 Bravo, da det ble funnet følgende i bilen: 86 skudd 7.62 i MG-belte, 155 7.62 løse skudd og 1 tomt ma-gasin.

18. juni: DFF støttet av IDF bygger stilling H-7. BN-sjef, S-3 og Sj Kp C omringet og alvorlig truet.

TRAVEL NORCO STAB I HQ

NORCO-staben i HQ, som har hovedansvaret for personelladministrasjonen av den norske FN-kontingenten med kontingentsjefen Brig Gen Nilsen i midten. I tillegg er han som kjent Deputy Force Commander og Chief of Staff. Til å hjelpe seg har han fra venstre Ass NORCO Major Aarnseth, Korp Bakke, Lt Andreassen og Korp Eide. Korp Bakke er nylig blitt erstattet av Korp Sandnes.

Foto: O.V. RUI

Salt til maten og smør til brødet kommer fra

MOV CON TEAM NAQOURA

Av korp. KJELL UTNE

Nei, nå tar tålmodigheten slutt! «Blue Berets» juninum-mer baerer ikke preg av å være organ for hele den norske FN styrken. Vi er da noen nordmenn her nede i FN-tjeneste som ikke er i NORBATT også!

Nå vil selvsagt redaktøren bemerke at det er opp til hvem som helst å komme med bidrag til Blue Beret. Undertegnede til derfor gjøre det. Vi i MOV CON TEAM NAQOURA synes nemlig det er på tide at «Blue Berets» lesere får vite hva vi driver med.

Det heter at kjaert barn har mange navn. Hvorvidt vi blir sett på med særlig kjærlige følelser, vet vi ikke, men mange navn har vi ihvertfall hatt.

Som nyfødte het vi MOV CON TEL AVIV. Senere flyttet vi til Herzlia, men uten å skifte navn. Så bar det til Karmels Berg, og vi ble hetende MOV CON HAIFA. På Karmel hadde vi det såpass bra at noen sendte oss til Naqoura, hvor vi foreløpig har flyttet kontor tre ganger, men beholdt navnet MOV CON TEAM NAQOURA.

Hva gjør vi så? Ingenting, mener enkelte. Bare løper omkring med stresskoffert, hevder andre. De sistnevnte har stort sett rett. Mye tid går med til å kjøre fram og tilbake mellom Haifa og Naqoura og irri-

To travle karer foran cherokeen: Kapt. Heggedal (T.H.) OG Korp. Nils Magnevatne

tere seg over alle de andre bilistene som er så tåpelige å holde seg til fartsgrensene. Og så renner vi fra kontor til kontor, tollere, spedisjonsfirma, shippingagenter, transport firma m. m. Enkelt sagt går jobben ut på å sørge for at varer som kommer til israelske havner eller Ben Gurion flyplass blir brakt til UNIFIL i Libanon. Uten oss hadde det f. eks. ikke blitt smør på brødet til «Blue Berets» redaktør!

Byråkrati

Dette hadde vært ganske greit hvis man hadde sluppet det israelske byråkratiet. En haug med papirer og 12 kontorer må vi f.eks. gjennom for å få ut en pakke på flyplassen.

Nå finner jeg det på tide å avslutte dette innlegget. Etter å ha tjenestegjort i jobben i cirka 5 måneder begynner jeg endelig å skjønne noe av det hele. Da er

det også tid for dimmisjon, og man kan ikke bruke så lang tid på å skrive innlegg til «Blue Beret».

Sjefen i MOV CON TEAM NAQOURA, kaptein Knut Heggedal, skrev i et uheldig øyeblikk under kontrakt for nye seks måneder. Forhåpentligvis greier han seg uten sin assistent de siste månedene. Dermed skulle det være duket for seks nye måneder med smør på brødet for UNIFILs soldater.

LYKKELIG PAR I HARRY'S BAR

August og Augustine heter et merkelig grønnskollings-par som holder til i NORBATT i Ebel es Saqi, nærmere angitt på disken i Harrys Bar i geistlige omgivelser, like ved kirken som er i bruk der.

Både Augustine og August er likevel et par som tas meget alvorlig av alle bargjester som søker til Harrys Bar. August kom først til baren. Han ble innkjøpt i Natanya i Israel, og holdes derfor i dekning inne i

baren, for ikke å vekke politiske bruduljer i et ømfindtlig område.

Det var forøvrig en munter gjeng som bragte ham med seg, etter å ha hatt ham med på

nattklubb i nevnte by. August er en skikkelig fyr, ikke drikker han og ikke røker han. Likevel fant man at han sturet litt der han satt på bardisken i Harrys.

— Klart han savner kvinnfolk, fant barinnehaverne raskt ut, og en ny delegasjon i Natanya ordnet den saken og kjøpte inn en noe mindre, og enda grønere melon med typisk feministtrekk. Denne fikk naturligvis navnet Augustine.

— Det er helt tydelig at begge nå trives utmerket på bardisken, fastslo barinnehaverne og gjestene Engebretsen fra Halden, Leganger fra Alesund, Børresen fra Lamberseter og Moheim fra Mosjøen. (Se bildet)

Merkelige ting skjer slik på fallrepet i Norbatt V, og dette er bare en begynnelse, truet karene i Harrys Bar.

NORBATT-offiseren som var med i «M.A.S.H.»

Husker du filmen og TV-serien MASH? NORBATTs assisterende PX-offiser, fenrik Arne Katralen fra Oslo, var med i virkelighetens MASH under Korea-krigen, og sier: — Jeg kjenner igjen uniformene, teltene og helikopterene. Det forekom nok episoder som kunne karikeres. Men det lå i høyeste grad alvor bak vår tilstedeværelse.

Katralen var 22 år gammel da han dro til Korea som kokk. Han ble raskt messesersjant, og var ved NORMASH som det norske feltsykehuset het i FN-språk den gang.

Deretter var han tre år ved den sivile FN-organisasjonen UNKRA i Seoul. Etter to år hjemme, dro han i 1958 tilbake som messeoffiser ved det skandinaviske undervisningssykehuset i Korea. Først i 1960 reiste han hjem for godt.

— Forskjell på datidens FN-tjeneste og dagens?

— Vi hadde jo ingen velferdstilbud, ingen Radio NORBATT eller «Blue Beret». Jeg kan ikke huske at vi hadde noe særlig av permisjoner, bortsett fra reka-pene som kunne få fem dager «R & R — Rest and Re-

creation», for en rimelig penge med militær forpleining på en amerikansk base i Tokio. Vi var forøvrig direkte underlagt 8. amerikanske armé. På frivakt kunne vi selvsagt reise til Seoul, slik NORBATT-folk reiser til Zhale idag.

— Lønna var 600 kroner pluss 50-dollar pr. måned. Dollaren — rakk langt på den tid, og vi kunne spare mesteparten av den norske lønna, som slett ikke var dårlig etter den tids forhold.

NORMASH lå ca 15 km fra fronten ved 38. breddegrad. Direkte føling med krigshandlinger, slik NORMEDCOY er blitt utsatt for, hadde man ikke.

— Hva lokket deg til Korea?

— Samme som det som trekker ungdom ut idag skulle jeg tro: eventyrlyst, vitebegjaer, og litt idealisme.

— Ser du noen forskjell på dagens UNIFIL-tjeneste og 50-årenes Korea-tjeneste?

— Jeg har ikke reflektert særlig over det. NORMASH ligger langt tilbake i tiden, det er fjernt. De fleste som tjenestegjor i den norske FN-tjenesten idag var knapt født på den tid. Når en ser det i perspektiv, blir det riktig — lenge siden, sier Katralen.

Fenrik Katralen i PX, en har vært i FN-tjeneste under mange himmelstrøk

Major Pedersens sykkel fikk nytt ratt!

Av andre merkelige hendelser innen Norbatt AO like før dimme, kan nevnes at da sjefen for Stabskompaniet trådte ut av HQ og ville bestige sin elskede sykkel (med majordistinks joner) hadde det skjedd en merkelig forvandling: Sykkelen hadde fått trill rundt ratt! Dette overskred ethvert tidligere anslag mot majorsykkelen! Den har jo f.eks. vært heist opp i flaggstanga, har vært

degradert m.v. Men ratt! Major Pedersen tok det hele med stor sinnsro og prøvde endog innretningen som etter første runde falt av og så ble det å skru på det vanlige sykkelstyret igjen. Dermed var stabskompaniet tilbake til det gamle styre. Her sees majoren idet han overrasket studerer nyskapningen i Ebel es Saqi. Og der kan alt skje i disse dager!

Har myndighetene hjemme liten forstaelse for FN – gutta?

Blue Beret har tatt seg en prat med hovedtillitsmannen for FN-styrken, Trond Kristoffersen, for å få greie på hvordan arbeidet går.

Hvordan synes du tillitsmannsarbeidet har gått i denne kontigenten, Kristoffersen?

– Forst vil jeg starte med å analysere hva begrepet «tillitsmannsarbeid» er. Vi i FN styrken er jo i en helt spesiell situasjon i og med at vi mottar lønn, og derfor regner vi oss som en normal lønnsstagergruppe. Man har delt tillitsmannsarbeidet opp i to, hvor man har det interne arbeidet overfor Bataljonen eller kompaniet. Strukturen er den samme som en kjenner fra Norge, med lokalutvalg og fellesutvalg. Man har i disse utvalgene tatt opp en rekke ting, som f. eks tjenestens innhold, matsituasjonen, vannproblemer osv. Med unntak av drikkevannsproblem, må en si at sakene er løst eller forsøkt løst på en hurtig og fin måte. Når det gjelder drikkevannsproblem, så har den saken tatt lang tid. Til tross for at Berkefeld renseanlegg har vært i drift i fire måneder, har det ikke latt seg gjøre å løse distribusjonsproblemet for nå nylig. Dette vil si at gutta har hatt store utgifter som en burde ha unngått. Men stort sett har arbeidet internt i bataljonen gått bra.

Problemer

Den andre siden av tillitsmannsarbeidet, må nok karakteriseres som mer problemfylt. Man har fra tidligere av erfart at myndighetenes forståelse for FN soldatene lønnskrav, har mildt sagt vært dårlig. Dette har da ført til at tillitsmennene har innledet en samarbeidsavtale med Landsorganisasjonen, sier Kristoffersen. Denne samarbeidsavtalen er å regne som en forlenget arm til tillitsmannsutvalget. Og man har gjort det til et prinsipp at kun saker av økonomisk art skal reises overfor myndighetene gjennom Landsorganisasjonen.

– Tillitsmennene var hjemme i Norge i begynnelsen av kontigenten, hvilke krav stilte dere til myndighetene?

Vi tok opp et ni punkts program som ble spikret sammen på en tillitsmanns-konferanse i mai måned. Dette programmet tok

hovedtillitsmann trond uristofeersten

for seg bl. a. regulering av FN daleren, konkretisering av kontrakten, ansinnetsspørsmålet i grunnlønnen samt utenlandstillegget og risikotillegget.

For å ta det siste først, så kom risikotillegget i stand etter en voldgiftsdom i juni-78. I denne dommen heter det bl.a. at hvis forholdene i Sør Libanon endrer seg, så forutsettes satsen på kr 50,- tatt opp av partene. Vi mente at forholdene hadde endret seg. Norbatt har tatt over Nepbatts område, Medcoy er blitt hardt beskyttet, og Nor maint coy ligger midt i det irske området, hvor en har hatt store problemer med sivilbefolkningen.

Utenlandstillegget som er todelt i ulempegodtgjørelse og utgiftsgodtgjørelse inneholder store urettferdigheter som vi ønsket å rette på. I ulempegodtgjørelsen får de gifte kr 43.10 og de ugifte 14.50. Ser en på begrunnelsen for å gi et slikt tillegg, så heter det i Forsvarsdepartementets redegjørelse at det er ment å kompensere avsnitt fra hjemmet byrdefull tjeneste og uvanlige klimatiske forhold. I disse tre punkter er det kun, avsnitt fra hjemmet som kanskje skulle tilsi en forskjell mellom gifte og ugifte. Vi ba da om en utjevning mellom gifte og ugifte. Et klart rettferdighetskrav fra vår side, mener Kristoffersen.

Når det gjelder utgiftsgodtgjørelsen, så utbetales den etter en prosentssats av de til enhver tid gjeldende satser på reise for statens regning i Libanon. For Korporaler og menige er denne prosentssats 7, og for lavere befal er den 20%. Hvis en også her

ser på begrunnelsen fra Forsvarsdepartementet så er dette tillegget ment å dekke generelle merutgifter forbundet med utenlandsoppholdet som f.eks rimelige dagpenger til personlig innkjøp, permisjoner. Altså også her et rettferdighetskrav. Selvølgelig aksepterer vi av det er forskjell i lønn mellom befal og menige, understreker Kristoffersen, men dette er ikke å regne som lønn. Forskjellen skal, som det er i dag, ligge i grunnlønnen. La oss ta et tankeeksperiment. Akseptert er prinsippet om lik lønn for likt arbeid. Her må prinsippet bli lik kompensasjon for lik ulempe eller merbelastning, sier hovedtillitsmannen.

– Dette skulle vel være saker som en lett skulle få gjennomslag for hjemme i Norge?

– Det er riktig. Man har fått støtte hos alle andre enn hos myndighetene som sitter med beslutningsmyndigheten. Jeg har et bestemt inntrykk at Forsvarsdepartementets ledelse utnytter at vi er her nede bare 6 måneder og dermed har hastverk med behandlingen av kravene. Man reiste kravene i mai måned, først i august fikk vi svar ifra FD. Dette svaret sier en del om FD's manglende forståelse overfor FN soldatene. Man har for det første slått sammen kravene om en utjevning av satsene for ulempegodtgjørelsen, utgiftsgodtgjørelsen med risikotillegget. Disse to tilleggene har jeg vanskelig å se noe sammenheng i. Og ikke nok med det, så sier FD i sin begrunnelse at disse tilleggene er en rimelig dekning for ekstrautgifter som soldaten påføres. Så lenge man ikke kan

dokumentere økte utgifter, vil en ikke øke satsene. Vi har aldri bedt om en økning av satsene på utenlandstillegget, sier Kristoffersen. – Det vi har bedt om er at den forskjell og urettferdighet som foreligger, må bli rettet opp.

Samtidig viser altså FD til økte utgifter i debatten om risikotillegget. Dette skulle kanskje tale for seg selv. Forståelsen hos myndighetene har i sannhet ikke vært stor.

KANSKJE ETTERBETALING?

Hva vil nå skje fremover?

– Jeg vil i september måned delta på Landskonferansen for tillitsmenn i Forsvaret, samtidig har jeg bedt om et møte med LO's ledelse og Forsvarsdepartementets ledelse. Her vil jeg forsøke på nytt igjen å redegjøre for hvorfor kravene er stillet, og at vi ønsker en bedre behandling fra myndighetenes side. Vi er ikke tilfredse med hva departementet har kommet med hittil. Samtidig vil jeg bruke pressen bedre enn tidligere. Det er klart at bare opionionspreset er stort nok, så har våre krav en fair sjanse.

– Men innen den tid så er vel samtlige dimmitert, og nye gutter har overtatt?

– Ja, det er nok dessverre riktig, men skulle vi få et positivt svar etter en ny runddans i departementene, så er det et innarbeidet prinsipp at pengene blir etterbetalt til da kravet ble stillet, altså for vårt vedkommende den 1. juni, avslutter hovedtillitsmann Trond Kristoffersen i en prat med Blue Beret.

«PLO-reiret» krever stort vakthold

Midt inne i NORBATT AO ligger «Reiret» – et fire – fem mål stort område hvor ti PLO – tilhengere har holdt leir siden NORBATT I.

De kom en natt og slo seg ned – og påberopte seg Kairo-avtalen mellom Libanon og PLO. Den gir PLO rett til å ha en avdeling i Rachayia el Foukhar.

Nå ligger ikke «Reiret» i Kp Bs «hovedstad», men ikke langt unna. Og NORBATT har tatt konsekvensen av «Reirets» eksistens og ringet inn mesteparten av det. Til sammen har Kp A og Kp B dessuten fem OPer som døgnet rundt holder øye med «Reiret» – eller «Rachayia – gruppen», som den heter i offisielle samtaler mellom NORBATT og Armed Elements.

Over en hel tropp – cirka 40 mann – er fast avsatt til å passe på de 10 – 12 karene i «Reiret», som er et av flere lignende «Armed Elements – leire» inne i UNIFILs område.

Hver femte dag har gruppen utskifting av mannskaper, hver dag kommer en bil med mannskaper fra Hasbayia, og to ganger om dagen får

Karene i Reivet trenger daglig vann som hentes som her på eselryggen

karene gå ned til veien og hente drikkevann fra en vanntank PLO kjører dit.

Hele tiden under solid norsk eskorte

av soldater fra Kp A.

Spennende er kanskje ikke riktig beskrivelse av vaktholdet over reiret. Men fra tid til annen er det forsøk på infiltrasjon gjennom vårt AO til «Reiret», og av og til forsøker de i reiret også å ta seg ut. De blir alltid knepet.

Plaketter fra Normedcoy til Rostrup og Moen

Det ble ytterligere og velfortjent heder å få for soldat Moen og fenrik Rostrup, Norbatt V, etter deres fine innsats i Naqoura tidlig i sommer, der de under beskytning klarte å kjøre unna flere tankvogner. Tidligere har de to mottatt Norbatt sjefens æresbajonett med diplom, men denne gangen var det Normedcoy som hedret de to med sine flotte plaketter. Plaketten ble overrakt fenrik Rostrup av oberst Ole Rønning, soldat Moen var kommandert da høytiden fant sted på Steinmyra Stadion den 6 september. Her sees fenrik Johan Rostrup med den fine plaketten han har all grunn til å være stolt av.

LANDSBYENE INNEN NORBATTs AO

Vi har flere spennede småbyer innen NORBATT/Ghanbatt AO, som vi skulle tro de nylig ankomne befal og menige ville ha interesse av å høre litt nærmere om. Derfor har vi tatt dem for oss her i dette nummer av Blue Beret, kortfattet, men forhåpentlig informativt. Mer om byene kan jo enhver få vite ved besøk der. Og byene, eller landsbyene, må vi vel si, er Hebba-

riye, Ferdiss, Rachaiya el Foukhar, Kafer Hammam, Ebel es Saqi og den kanskje mest spennede og uvanlige: Chebaa. Sistnevnte er da også størst, men vi tar nest største landsby, Hebbariye først:

HEBBARIYE

artig by, som om sommeren har omkring 2500 innbyggere. Som i

flere andre Syd-libanesiske byer skjer det samme her, folk trekker fra Beirut til Hebbariye om sommeren, men drar tilbake om vinteren for å jobbe. Næringsgrunnlaget er nemlig for spinkelt i Hebbariye til at det går bra å brødfø en familie hele året, i disse karrige fjellstrøkene. Derfor faller befolkningstallet helt ned i 1500, og lavere i vinterhalvåret.

Innbyggerne er sunni-muslimer, og byen har egen moské og prest. Byen er selvforsynt med kjøtt, og olivenproduksjonen er viktig for den. Ca. 15000 oliventrær blir høstet av innbyggerne i Hebbariye, som også har to olivenpresser. Olivenoljen blir omsatt både i Chtaura og Beirut.

Men det er ikke bare jordbruk i fjellandsbyen. Omkring ti familier lever av håndverk, og fem familier av sine butikker.

Av interessante severdigheter finner vi denne byen ruinene etter et gammelt romersk tempel, sannsynligvis solid bygget for over 2000 år siden.

Hebbariye har vært spart for de helt store kamphandlinger, men granatnedslag har forekommet, skjønt uten at man fikk de store ødeleggelser.

Da er situasjonen en helt annen når det gjelder den såkalte Krukbyen, eller

Rachaiya el Foukhar

som nok er den mest ødelagte byen innenfor Norbatt/Ghan-

batts AO. Bombet og beskyttet i lang tid, ja helt frem til invasjonen i mars 1978. 12 ble drept og 25 såret, og under kraftig bombing 16. mars 1978 flyktet innbyggerne fra de istykkerskutte husene. Før den tid var det 1500 innbyggere der, nå skal det være omkring 125 som har vendt tilbake og bor i ruinene, i ytterst kummerlige kår. Et av krukkebrenneriene er kommet igang igjen.

Innbyggerne i Rachaiya tilhørte flere forskjellige kristne religioner, som romersk-katolske, romersk-ortodokse og protestanter, hver hadde sin kirke i byen. Jordbruk og pottemaker-virksomhet var næringsgrunnlaget. I dag blir bare mellom fem og ti prosent av jorden der dyrket. Ikke bare krigshandlinger har plaget innbyggerne, men også en solid villsvinstamme som man prøver å få bukt med. Markert tilbakegang kan illustreres best ved å opplyse at mens det i 1975 ble høstet 350 000 kilo oliven der, var høsten årene etter nede i 112.000 kg.

I Rachaiya blomstret før krigen handelen, og det var faste søndagsmarkeder, der man omsatte alskens produkter, men dette er det nå slutt på.

Landsbyen

FERDISS

Har en langt mer fredelig historie bak seg. Den er stort sett blitt spart under kamphandlingene, selv om det forekom en del artilleribeskytning. De ca. 500 innbyggerne er alle fredelige drusere som blir respektert av alle. De ca. 70 husstandene driver alle med jordbruk, og husdyrholdet går helt til eget forbruk. Som andre steder må mange flytte ut og ta sesongarbeid andre steder vinterstid. Men også her betyr olivenproduksjonen svært mye, og vanlig høst der er på 70.000 kilo oliven. Det dyrkes også appelsiner, valnøtter, korn og grønnsaker til eget forbruk i Ferdiss.

KAFER HAMMAN

er også typisk landbruksby og av de tidligere 1000 innbyggerne er nå ca 500 tilbake og i virksomhet på gamle tomter. Nesten alle i Hammam lever av jorden, med unntak av de familiene som driver to kiosker i byen. Det drives både med geiter og storfe der, og 1500 produktive oliventrær hører med i bildet. Oliven er da også det eneste man omsetter på markedet, de andre produktene er for eget behov.

Under invasjonen i 1978 var det kamphandlinger omkring byen, og også tidligere har Kafer Hammam vært utsatt for krigshandlinger, idet ca. 40 hus ble ødelagt ved bombing alt i 1970.

EBEL ES SAQI

hvor NORBATT har sitt hovedkvarter, kjenner vel de fleste, og den skiller seg da også mye ut fra de andre byene i vårt AO. Før krigen var den en rik blomstrende liten by, og i gode tider ble det fra Saqi omsatt kjøtt, oliven, grønnsaker og frukt på forskjellige markeder. Så sent som i 1975 ble det omsatt frukt og grønnsaker for den nette sum av 700.000 libanesiske pund! Saqi var et slags senter for området, med bl.a. eget bibliotek og lokalhistorisk museum. Krigshandlingene i 1978 gikk hardt ut over Saqi som lenge lå som en forlatt ruinby. Samlingene ble spredt og ødelagt, befolkningen spredt for alle vinde. Landbruksproduksjonen sank naturligvis, og går i dag bare til eget bruk, med unntak av oliven. Av den vakre byens tidligere vel 1500-2000 innbyggere er det nå omsider vendt ca. 200 tilbake til byen, og de jobber med å reparere sine hjem. Ebel es Saqi er ganske unik, sett på bakgrunn av religionsblandingen her. I byen var det, og er fortsatt, både kristne, drusere og muslimer, hver seksjon med egen kirke.

Den norske FN-styrkens inn- tog i Saqi varslet en ny tid, og mange fattet nytt håp. Saqi er våknet til live igjen, stadig fler vender tilbake, den ene kirken er

og ble gjenåpnet i juni 1979. Den brukes nå på søndager av både pusset opp, dels med norsk hjelp, libanesere, ghanesere og nordmenn.

Enda vanskeligere er det å gi nøyaktige opplysninger om smuglerbyen

CHEEBA I HERMONFJELLET

Den er kanskje den mest interessante, og alle som kan, bør ta en tur dit i løpet av perioden vi er her. Chebaa er den neststørste av Norbatt-byene, og ligger isolert inne i fjellene bare få kilometer

fra Syria. Chebaa er også den rikeste, og høyestliggende byen i AO, den ligger på 1400 meter over havet, folketallet er på 12000. Men om sommeren når ca 5000 Chebaa-beboere er hjemme på ferie fra sine jobber i Kuwait, eller Nord- og Sør-Amerika, er folketallet der oppe i 17.000!

Hver sommer kommer det nærmere 300 biler til Chebaa, bare fra Kuwait!

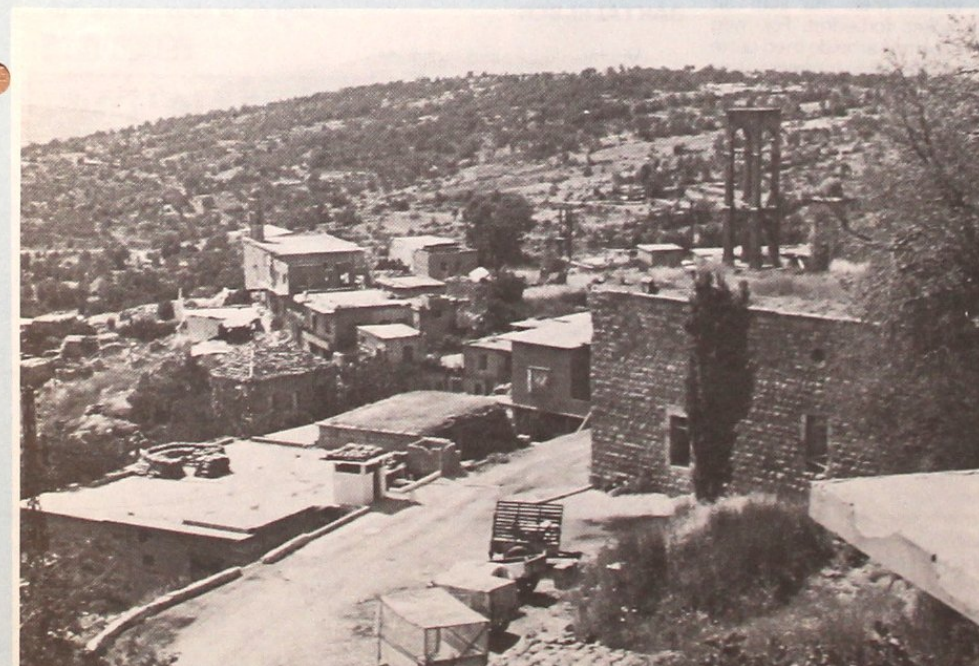
Inntil for knapt 25 år siden, var smugling næringsvei nummer en, for Chebaa-folket.

De smuglet hasj fra Baalbek-området til Syria, Jordan, videre til Egypt. Chebaa ble den rikeste byen i hele Sør-Libanon.

Det smugles nok i dag og, men det er vel inntektene fra Kuwait som skaper de største rikdommer. Som eksempel har en av Kuwait-jobberne bygget seg hus i Chebaa til 1 mill. libanesiske pund, der hver håndhugget sten koster over 15 dollars!

Epledyrking er nok fremste næringsveien for de hjemmeverende, 90 prosent av Cheebafolket lever av jordbruk og feavl. 10000 geiter krabber rundt i liene der, og hvert år produseres der ca 300.000 kasser epler.

Norbatt har sine folk i Chebaa, og der later det til at de trives overmåte bra.

LANGT FRAM TIL FRED I LIBANON

Oberst Rønning etter et år i Norbatt:

– Jeg tror UNIFIL vil bli stående lenge i Sør-Libanon. Styrken vil bli stående enten til en eller flere av partene ønsker den ut, eller til det finnes en politisk løsning på problemene. Det siste tror jeg det er langt fram til.

Det er avtroppende bataljons-sjef, oberst Ole Rønning, som sier dette i et avskjedsintervju med «Blue Beret». Som bataljons-sjef både for NORBATT IV og V har Rønning hatt anledning til å se resultatet av UNIFILs virksomhet over en forholdsvis lang periode.

– UNIFILs mandat er: 1) å påse at Israel trekker seg ut av libanesiske territorium, 2) sikre trygge og internasjonale grenser, og 3) bistå Libanon med å gjenvinne kontroll over eget territorium. På to og et halvt år er dette ikke oppnådd. UNIFIL har ikke engang klart å rykke inn i hele mandatområdet. Har vi egentlig en misjon her?

– UNIFILs oppgave er å holde partene fra hverandre, og gi politikerne tid til å finne en løsning. Det er ikke vår oppgave å skape freden, men å legge forholdene til rette. Som svar på ditt spørsmål, vil jeg si et ubetinget ja.

– Den tidligere sjef for FN-observatørene i Midt-Østen, den finske general Siilasvuo, sa i et intervju nylig at UNIFIL aldri skulle ha vært satt inn, fordi det på libanesiske side i praksis ikke finnes et ansvarlig parti. Den libanesiske regjering har ikke kontroll over Sør-Libanon, i stedet er det 14–15 væpnede grupper som utøver makt her.

STABILISATOR

– På mange måter har han rett. For å sikre FN-styrkens virksomhet må det være ansvarlige parter som har både vilje og evne til å styre, og som er direkte ansvarlige sjøl. Men jeg er likevel ikke i tvil om, svakheten til tross, at UNIFIL spiller en stabiliserende rolle her i Sør-Libanon.

– Hvorfor har vi ikke tyngre våpen?

– Det er et evig diskusjons-tema i debatten om fredsbevarende styrker. Jeg er fortsatt av den mening at vår våpning med 84 mm REF som tyngste våpen, er den beste. Jeg har ikke opplevet noe her som får meg til å skifte mening.

I utgangspunktet baserer en FN-styrke seg på sitt blotte nærvær – det faktum at den er tilstede. Har vi tyngre våpen, blir problemet å finne ut når de skal brukes. Når skal vi slutte å skyte varselkudd, og gå over til virknings skytning, med de konsekvenser det kan medføre? Vi er her fordi en antar at partene i det store og hele respekterer oss. Skal FN sloss, bør en ta hensyn til dette, allerede fra begynnelsen av, og sende stridsavdelinger

som kan kjempe, og som har utstyr til det.

KONSEPT

– På grasrotplanet ser det avogt ut som en del ting i UNIFIL henger og går, og kunne vært gjort bedre. Er det noe du synes kunne vært gjort bedre her nede?

– Operativt mangler UNIFIL et felles operasjonskonsept. NORBATT driver fredsbevarende tjeneste på sin måte, de andre bataljonene på sin. Etter mitt syn bør det lages et felles operasjonskonsept for en fredsbevarende styrke, allerede fra det øyeblikk den settes inn. Etterhvert har vi klart å sy sammen en del av våre nasjonale konsepter, men sammensyningen kunne ha vært bedre.

– Hva er NORBATTs konsept?

– Det konsept vi følger, går i hovedsak ut på at vi holder kontroll over området mellom partene, søker å presse partene lengst mulig fra hverandre, og det forutsettes at dette området holdes rent for andre grupperinger enn FN.

Det siste mangler det noe på hos oss, i og med Reiret. En viktig del av konseptet er å klarlegge, om mulig bli enige, om en linje mot partene hvor vårt ansvar begynner, og hvor all overtrekkelse vil bli behandlet som en krenkelse.

Denne «Blue Line» blir så kontrollert ved gruppering av styrker og observasjon. Med vår gruppering og ved våre OP – er har vi i dag rimelig god kontroll, og vi kan reagere svært hurtig for å blokkere inntrengninger. Det synes som dette er et konsept som virker, men må som alt annet søkes forbedret. For meg som begynte å arbeide med dette i 1976, er det både interessant og gledelig å se at både konseptet og den organisasjonen som ble laget for å iverksette konseptet, virker etter forutsetningene.

UOPP FYLT MANDAT

– Ville det være en fordel om vi slapp OP – ene i Enklaven? Det har vært spekulert på om vi kanskje vil ta hensyn til folkene i OP – ene hvis selve NORBATT området ble truet med inntrengning, den såkalte gissel – problematikken?

– OP – ene understreker at vi skal lenger framover, helt til grensen mot Israel. Jeg tror det er riktig at det er UNIFIL som bemanner dem, for å understreke at mandatet ikke er oppgitt. Trusler kan også både gis og oppfattes på mange måter, men det er klart at som sjef må dette alltid vurderes for en beslutning tas.

– Er det ikke frustrerende aldri å kunne gå til aksjon først, foreta

Oberst Rønning takker sjefen for Leb army i Kaukaba

en offensiv operasjon? Hvorfor må vi alltid vente på utspill fra en annen part?

– Dette er jo nettopp forskjellen mellom en FN – operasjon og en tradisjonell militær operasjon.

Derfor er det viktig at vi tenker gjennom hvilke handlinger en motpart kan gå til, og har planene for en reaksjon klart for oss. Reaksjonstiden og valg av beste reaksjonsmåte er her meget viktig.

Da Haddad opprettet H – 7, vurderte vi en rekke reaksjoner, alt i løpet av minutter, men det var helt klart i det tilfellet, at vi ville være totalt underlegne i kamp. De avgjørelser som tas vil medføre konsekvenser, konsekvenser vi må være villige til å ta.

BAKTALELSER

– Vi får ikke alltid rosende

omtale sør for Blue Line?

– Vi står mellom parter i en konflikt. Ønsker om hvordan vi bør oppfattes, er forskjellige. Negativ propaganda er en form vi må tåle, det er en del av jobben. Men det er jo interessant å registrere at hverken israelerne, eller folk i Enklaven, tror alt det Jerusalem Post og Voice of Hope sier om oss. Partene vet inderlig godt våre begrensninger. Etter min mening kan vi gjøre jobben vår uten artilleri og stridsvogner. For oss blir poenget «troverdigheten».

Vi må vise både vilje og evne til å løse vårt oppdrag. Greier vi det, vil ondskinn propaganda bli verdiløs.

IKKE FRUSTRERT

– Så du reiser altså ikke hjem som en frustrert mann?

– Jeg er så absolutt ikke fru-

SE SIDE 15

Historisk Lunsjsamling I KAUKABA

Tirsdag 23. september ble en merkedag for de av Norbatt V og VI som var invitert til Leb Army i Kaukaba, fortrinnsvis avtroppende sjef for Norbatt V, oberst Ole Rønning og den nye sjefen for Norbatt VI, oberst Rolf Heggestad, samt en del stabsoffiserer.

Samtlige mouchtarer i Norbatts Ao var også til stede, og det ble holdt en rekke taler fra mange hold og overrakt gaver. Oberst Rønning takket Leb Army for samarbeidet og overrakte Norbatts vpeanskjold til sjefen og liasonoffiseren i Kaukaba, til gjengjeld fikk han selv overrakt Leb Armys våpenskjold i gave. Og så ble et servert alskens spennende og mystiske retter, deriblant rå saue – eller gjetelver. Det var selvsagt frivilligom

man ville ta til seg dette, og presseoffiseren som hadde åren av våre tilstede, satte for høflighets skyld tillivs et stykke og har siden vært noe rar og oppfrende.

Det var også innbudt representanter for den libanesiske regjering, og samtlige takket Norbatt for innsatsen og ønsket bl.a. Norbatt VI velkommen etter Norbatt V. Etterpå var det kaffe utendørs, der det ble tatt en rekke bilder av begivenheten og utvekslet ytterligere høfligheter innen det var tid for oppbrudd. Også høyere offiserer fra Ghanbatt var tilstede i Kaukaba. Samlingen der lover godt for det fremtidige arbeidet for fred og forståelse i Syd-Libanon.

Ukelang innsats for å få vann i Saqi

Spetaklet startet i slutten av august.

Selsagt er det ikke like lett for alle å holde på vannet. Det er så mange ting som spiller inn. Norbatt merket det tydelig. Men tydeligst merket ing off major Knut Aase det sørgelige faktum at det ikke kom en dråpe ut av springen uansett hvor iherdig han skrudde på kranen.

Situasjonen ble ikke bedre ved at en bekjent major av oss i en vss by etpar km fra Ebel es Saqi også var fri for vann. Og han har jo sine metoder, og truet omgående med noen runder artilleri om ikke vannet innfant seg prompte. Slikt er ikke bare moro å ha over hodet.

Dermed ble operasjon månelandskap iverksatt med alt det utstyr som dertil trengtes, og det var ikke lite.

Det ble rullet frem lyskastere og gravemaskin, traktor med pumpeanlegg, lastevogner, spader, gummistøvler, sveiseutstyr og mye mer i det fuktige området ved 4–2 Charlie like ovafor Hasbaiya River, der det viste seg at den gamle vannledningen lå utrolig dypt nede i bakken. Her maatte det graves som aldri før. Så sviktet pumpe systemet og traktoren, og det måtte im-

proviseres. Derpå sviktet gravemaskinen, og måtte repareres. Så måtte det skaffes rørløgger fra Hasbaiya, men da trengtes det også en tolk.

En rekke delegasjoner innfant seg etterhvert i «hullet» for å se om verket skred fremover. Og ikke før var én lekkasje utbedret, for 14 nye oppsto i samme området!

Vannledningen er gamlere enn man skulle tro, den ble lagt der av franskmennene så langt tilbake i tiden som i 1923, fastlo major Aase, mannen som lik en feltherre ledet operasjonen som pågikk natt og dag.

Nå håper vi bare at reparasjonene ihvertfall vil holde så lenge Norbatt V er her. Hva som måtte skje senere, kan vi ikke garantere.

«Operasjon månelandskap» tok vel ei uke, og det manglet ikke på både komiske og tragiske situasjoner.

Ventilvaktene slår til.

– Vi måtte sette ut to vakter ved en ventil, en times gange fra området. Da oppsto det visse problemer, for det var to ghanesere som hadde fått ordre om ikke å slippe noen sivile i nær-

heten av ventilen. Da vi så sendte rørløggeren opp for å åpne, ble han blankt nektet å nærme seg ventilen. Vi hadde glemt i all ståheien å varsle ghaneserne om rørløggeren!

Langt mer alvorlig var jo at to av sjaførene våre kjørte utfor med en M-6 og skadet seg mens det hele sto på.

Håper det holder.

– Det ble ikke noen ni til fire jobb, denne operasjonen, Aase?

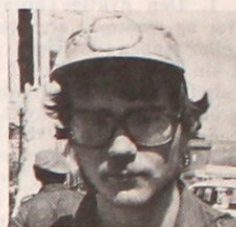
– Nei, det skal være visst, en natt holdt vi på til over tre, måtte bare stå på for å få jobben gjort. Så får vi bare håpe det holder. Men skal vi være på den trygge siden, burde nok rørene skiftes ut. Det er leiren som tærer på rørene utenfra, og ihvertfall 15 meter av røret burde utskiftes, ellers får Norbatt stadig vansker der. Men det får bli en jobb for karene i Norbatt VI, sier major Aase til Blue Beret. Majoren sa seg dertil imponert over innsatsen fra de involverte parter, såsom samarbeidet, Pitroppen, leiravdelingen, transporten, kokkene, savel som sivile rørløggere fra Hasbaiya, tolker m. flere. Et prima samarbeide var det som her ble vist i praksis!

Oberst Ole Rønning og major Knut Aase inspiserer arbeidet med å få tettet lekkasjene på det gamle vannledningsrøret. I dyptet av hullet ser vi tre av dem som sto på sent og tidlig, nemlig löytnant Carlsen, fenrik Barmen, og menig Odland. Flott innsats!

BB har spurt en del av karene hvorvidt de synes å ha hatt utbytte av sin FN – tjeneste her i Sør-Libanon, og her er svarene:

Superveteran Annar Persson, guvernør i Kp A:

Har deltatt både i toern, firern og nå i full gang med femmern:

– Her lærer man å klare seg selv, lærer mye om sosialt samvær med andre mennesker, og tjenesten her er dertil ikke lite av en utfordring. Jeg mener derfor absolutt ja!

Agnar Zakariassen, leirfjord bataljonsverkstedet, Saqi

– Angrer såviss ikke FN – tjenesten, og har her lært hvor godt vi har det hjemmel? En psykisk belastning har det nok vært, men ikke fysisk. Derfor: Ja!

Superveteran Korporal Roy Hansen, Troms leiravdelingen i Saqi

– Tror jeg vet hva jeg snakker om etter å ha gjort tjeneste i både toern, treern og nå i femmern! I FN – tjenesten treffer man mye bra folk, i tillegg til at man militært sett lærer en masse, for her er vi konfrontert med en langt hardere virkelighet enn f.eks. på en øvelse hjemme i Norge.

Löytnant Walter Stunes, Evenes.

– Har tjenestegjort i både treern, og femmern nå, og mener det er litt av en utfordring å få delta i FN – styrken. Alle som får en slik sjanse må neimen ikke betenke seg!

MER ENN MIRAKELDOKTORER

Når sanitetstjenesten i NOR-BATT skildres i den hervaerende presse, er det gjerne følgende emnevalg/motiver som går igjen: 1. Den dyktige mirakeldoktor og amatørkirurg ute på en eller annen posisjon, som med sin sanitetsveske nr 2 fikser alt fra defekt blindtarm til inngrodd tånegler. 2. Lykkelig flirende lege eller sykevokter (hvilken tittel!) over forpusket jallapasient, med hevet pekefinger: Vaer forsiktig, lille FN-soldat, med hva du setter i deg.

Alt fra de første april dagene i-78, da sanitetstroppen klorte seg fast i det samme boligkomplekset den holder til i dag, har de vært i stand til å tilby et bredt utvalg av varer og tjenester som i høy grad har vært etterspurt. De er forsterket i forhold til en vanlig sanitetstropp i norsk oppsetning med

et utrykningslag, samt at de har tildelt et hygienelag og en liten sykestue, for tiden med 8 sengeplasser. Etter oppsetningen teller troppen 36 mann, deriblant 3 leger, tannlege og veterinærer. For øyeblikket er den underbemannet, men forsterkninger er kommet fra Naqoura.

Troppen har hatt flere katastrofeutrykninger. Noen vil spesielt huske fra første kontingent en mineulykke i en olivenlund rett nedenfor Ebel es Saqi, der en av byens innbyggere ble reddet tross store skader, takket være lynrask reaksjon fra sanitetstroppen, og en meget dristig helikopterevakuering. Helikopteret måtte sveve like over selve minefeltet, mens sanitetspersonellet balanserte forsiktig mellom minene, etter at pionertroppen i all hast hadde laget en smal sti fram til den sårede. En jobb som vil bli husket med respekt.

Den hverdagslige tjenesten er selvfølgelig mye mindre dramatisk, men kan være viktig nok. Selv om hygienelaget f.eks. kan bli oppfattet som en gjeng perentlige masekopper, har de klare og sterke grunner for alle sine pålegg, og har et klart medansvar for at folk holder seg friske her nede.

Dag Verpeide fra Haramsøy, hellersk sersjant og ass. hygienebefal, gir en kort oversikt over hva oppgavene går ut på i hans seksjon.

— Vann-og-matkontroller, latriner og kjøkken er hygienelagets ansvarsområde. I det siste har vi også fått gjennomført en bedre kontroll med batajonens søppelplass.

— I tillegg til dette har vi en veterinær, som i første rekke skal ta seg av batajonens egne dyr, men også utfører service og reparasjoner på sivile doninger, så som esler, geiter m.v. Dette setter de sivile stor pris på, da vi stort sett er eneste skikkelige tilbudet på dette området. Personlig setter jeg størst pris på besøkene i hundetroppen. Vi har et meget godt samarbeid med både folkene og de fleste bikkjene der.

— Apropos hygiene, så er vi meget fornøyd med jallamagene denne kontingenten, bryter troppsjeften, lt Terje Halvorsen fra Ørlandet inn.

— Vi hadde ventet et storinnrykk tidlig på sommeren, men det er ikke kommet for nå, og holder fremdeles relativt beskjedne dimensjoner. Årsaken tror vi bl. a. er at folk har blitt litt nøye med hvordan de har det rundt seg, og driver skikkelig kontroll med egen hygiene. Sanitetspersonellet i kompaniene har også gjort en kjempejobb.

— Det er Halvorsen, og hans NK, fenrik Kjell Aslaksen fra Eydehavn, som har ansvaret for den militære administrasjon av troppen. Halvorsen forteller at tjenesten her er endel forskjellig fra det den er i en tilsvarende avdeling hjemme.

— Blant annet har sanitetsmennene en helt annen funksjon her.

De setter poser for intravenøs næring, syr sår og gir behandling i kritiske situasjoner, oppgaver som normalt vil tilligge sykepleiere eller leger. Men dette har vist seg å være nødvendig, og fungerer utmerket.

— Hvordan er vaktbelastningen i troppen?

— Omtrent som i et gevaerlag, skulle jeg tro, med ca. 1/3 av troppen på vakt hele tiden. Sakkalt kombattante vakter er vi fritatt for i henhold til Genève-konvensjonene.

Fordi vi er oppsatt med tanke på krisesituasjoner, blir det svært rolig under normale forhold her. Vaktrommet er sanitetstroppens nervesenter, med bemanning døgnet rundt. Her er det til en hver tid en sjåfør, en sykevokter, en sykepleier og en lege klar til innsats. Et tilsvarende lag er i beredskap i forlegningen. Når det blir nødvendig, kan man rykke ut på den tiden det tar å løpe til bilen. Lag nr. to er på hjul max fem minutter etter.

— Vaktene kan bli lange, opptil 24 timer, kan guttene fortelle. Sykevokteren, f.eks., som har ansvaret for pasientene på sykestua, må holde seg våken hele natta. De andre har mulighet til å slappe av på vakt, dog ikke mer enn at de er i stand til øyeblikkelig innsats når det trengs. Folket vi traff i vakta hevdet alle at de var på NOR-BATTs desidert beste arbeidsplass. Et av sanitetstroppens mest verdifulle innslag er kontakten den har med de sivile i området vårt.

— Vi driver en ganske utstrakt lege-og veterinærtjeneste for dem, og føler at de har stor tillit til oss, sier Halvorsen.

— Dette kommer i sin tur hele batajonen til nytte. Legene våre rykker også ut på sykebesøk i hjemmene hvis det trengs. Riktignok finnes det sivile leger i vårt område, men legedekningen er altfor dårlig. Vi har også en avtale med Redd Barnas representant i området om hjelp i spesielle situasjoner. Veterinæren har fullt opp å gjøre, og til og med tannlegen trer til når det kniper. Selv om vår primaere oppgave er å sørge for batajonen og dens personell, betrakter vi likevel den sivile delen av virksomheten som svært viktig.

UNIFIL, DE ANDRE-OG DEG!

Mange av våre pårørende i Norge blir reddet for oss når de leser eller hører at det er strids-handlinger i Sør-Libanon.

Dette kartet viser hvor NOR-BATT ligger, hvor VERKSTED-KOMPANIET er, og hvor NORCO og MEDCOY befinner seg i forhold til resten av UNIFIL, Haddads enklave, Israel og resten av Libanon.

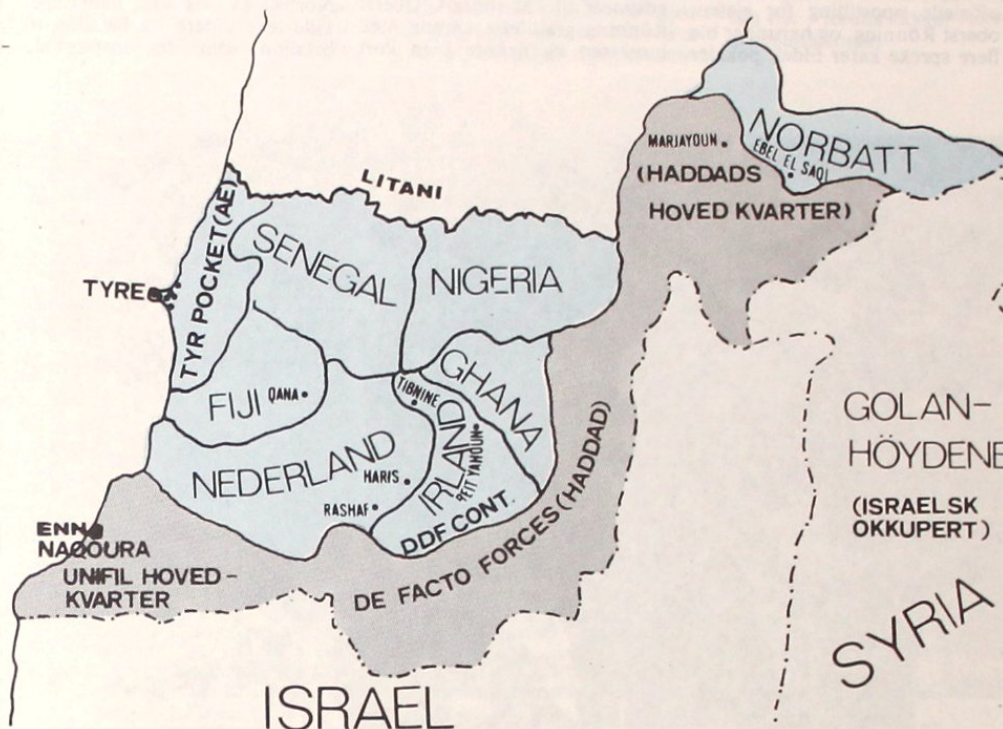
Vi foreslår at du sender dette «Blue Beret» hjem til dine nærmeste og merker av hvor du selv holder til. Så kan man kanskje unngå unødige frykt og usikkerhet hjemme neste gang det kommer urovekkende meldinger fra Sør-Libanon.

Det drives en intens propaganda-krig i Midtøsten. Meldingene fra Sør-Libanon er ofte sterkt forvansket og upresise når de kommer hjem.

DU er den nærmeste til å fortelle dine pårørende om hvordan livet her nede arter seg for deg. DU har informasjonsplikt overfor de som er glad i deg og tenker på deg.

Skriv derfor hjem ofte!

SYD LIBANON

FARLIG SMELL VED KAUKABA-KRYSSET

De fikk litt av et sjokk, de to karene på kjølevogna, da den ble regulært påkjørt i god fart av en bil tilhørende en viss fraksjon på nordsiden av Norbatt. Den tunge kjølevogna veltet med et brak, og karene i den andre bilen fikk en stygg medfart — en av dem ble drept på flekken, en hardt skadet.

Våre sjåfører var uten skyld i denne ulykken. MP — fra Saqi var raskt på pletten og foretok sine oppmålinger. Og så ble kjølevogna snudd på rett kjøl og sendt til reparasjon og det eneste de øvrige karene i Norbatt merket til uheldet var et noe manglende kosthold, for provianten befant seg i den havarerte kjølevogna. Ulykken skjedde nord for Kaukaba fredag den 15. august, da våre karer var på vei fra Zachle til Norbatt. Foto: MP.

Her ligger kjølevogna veltet og MP — löytnant Björn Röstad er i full gang med sine oppmålinger.

POKAL OG MEDALJE- DRYSS I NORBATT V

Den 6. september hadde Stabsskompaniet Ebel es Saqi siste offisielle oppstilling for sjefen, oberst Rønning, og herunder ble flere spreke karer tildelt pokaler

for fin og allsidig idrettsinnsats samt Saqimedaljer som jo også ansporer til økt innsats. Oberst Rønning gratulerte karene med innsatsen og nevnte i en kort

tale betydningen av Norbattpokalen som ble innstiftet alt i Norbatt IV, og som han håpet ville leve videre fra bataljon til bataljon som det inspirerte

trofé den er.

Følgende karer fikk stor Norbattpokal under nevnte oppstilling, som ble både stilig og litt vemodig:

Röd, stor pokal med 4 stjerner

Finnstö, stor pokal med 5 stjerner

Akselsen stor pokal med 5 stjerner

Liten pokal ble gitt til

Gustavsen, Halonen, Nilsen og Sölstad

Under den festlige sammenkomsten i befalsmessa i Ebel es Saqi fikk følgende Norbattpokaler: Stor pokal:

Kapt. Grötte, Lt. Holm, fenr. Pedersen, Lt. Waldenström, Fenrikene Babsvik, Kirste, og Klausen. Liten pokal ble overakt Kapt. Kausland ferughet-smerker ble det på kaptein Fosse i marsj og skytning, og i idrett til kapt Kausland.

En stor høytidelighet ble det i messa da idrettsmerkestatuetter ble tildelt major Aase og Lt. Holm, noe vi kommer inn på på annet sted i dette nr av Blue Beret. Det ble i messa av idr. off Kapt. Toverud delt ut Saqi-medaljer til kapt Kirknes, kapt. Glambek, Lt Hoff, Lt. Eriksen og sjt. Björkum.

Her får karene sine fortjente pokaler under oppstillinga på Steinmyra Stadion

Gamleläreren i Ebel es Saqi tar et lite tilbakeblikk

Ebel es Saqi, der Norbatt har sitt HQ, er en gammel by med tradisjoner, fastslår selveste gamleläreren, Fouad el Rassi (71) på en visitt på gjengrodde stier. Han har vært lærer i barneskolen der i 40 år for både Saqis piker og gutter, 300 elever tilsammen på to skoler der, og har sett dem vokse opp og skikke seg vel i gode stillinger, beretter han til Blue Beret.

I Saqi var det mest kristne og drusere, fredelige og arbeidssomme folk. Hyggelig er det å se at en del av dem er vendt tilbake til gamle tomter, sier han, og ser langt etter den granatsmadrete skolebygningen like ved aggregatene våre.

— Jeg har ihvertfall hatt gleden av å se at mine flinke elever er blitt ingeniører, leger, offiserer, eller dyktige forretningsfolk her i Libanon, og da var jo ikke inn-

satsen forgjeves, sier den gamle læreren.

For sin innsats i skoleverket fikk han en høythengende orden av den libanesiske regjering. Selv har han en sønn som er professor i USA, dr. Ziad el Rassi, hans datter Souad el Rassi er gift og lever i Kuwait. — Hun har to kjekke sønner, og jeg er ofte og besøker dem, sier han. Læreren har og en eldre sønn, Abdalla, som bor i England.

— Jeg er glad for å se den optimismens ånd som nå råder i Saqi, der man er i sving med å reparere på en del av husene. Og jeg er glad for den assistanse Norbatt har gitt, og gir sivilbefolkningen. Selvsagt er jeg også glad for at jeg lever og har kontakt med min familie, og at jeg kan se tilbake på et rikt liv her i Saqi, ser den gamle veteranen innen det libanesiske skoleverket, til Blue Beret.

Lærer Fouad el Rassi (71) kan se tilbake på 40 års lærergjerning i Ebel es Saqi, og er høyt dekorert av den libanesiske regjering for innsatsen.

NORBATTPO KALER TIL PI – TROPPEN

Den legendariske PI-troppen i Norbatt V hadde på fallrepet et herlig lag oppe på PI – högda, der de bød på fineste indrefilet med lök og pommest frites, samt rød

Chtaura – vin. Blant de celebre innbudte merket vi oss oberst Rønning som bl.a. delte ut flere Norbatt – pokaler til spreke karer. Og kokkene fikk stor applaus for

innsatsen, ikke minst han som kokte i sommerantrekk og tropehjelmer. Vi fikk også en håndfast demonstrasjon av bartsjåførens kunster med saksa, og maskoten

Otto gjorde seg på en rekke måter bemerket. En vellykket kveld! Og her foretar oberst Rønning pokalutdelingen

Den Smilende Ukken Oute i Tropehjelm

Begge Ingeniører roffiserene Både aase og lörvik luttet maten

Norbatt V åt 5 tonn jallakråke og kjørte over 600000 kilometer!

Det er ikke rent lite proviant vi i Norbatt V har jafset i oss i de seks månedene vi har holdt til her i Syd-Libanon, sler proviantforvalteren fenrik Johan A. Rostrup fra Bodö, og legger frem følgende bevislige tall for BB:

18 tonn kjøtt er gått med, 5 tonn fisk, 31 tonn bröd, 46.800 liter melk, 62 tonn poteter, og enten dere tror det eller ikke, har vi mer eller mindre motstrebende splst 5 tonn jallakråke!

Tilsammen har vi satt tillivs 107 168 rasjoner, og det vil si at et gjennomsnitt på 589 mann er blitt bespist daglig i perioden, ifölge fenrik Rostrups beregninger, som bygger på nye viten-

skapelige beregningsmetoder, der og computer har vært i bruk, både med og uten musikk!

Men vi formoder at våre arvtagere i Norbatt VI ikke er snauere i matveien, og tror nok de slår var rekord, med eller uten jalla-mageproblemer.

Pa transportseksjonen, der Lt. Stövern og fenr. Löken har regjert med hård hånd, har sjaförene klart å bruke et sted mellom 160 000 og 170 000 liter drivstoff, og de har tilsammen kjørt mellom 600 000 og 700 000 kilometer på tildels gruvekkende veier!

Det er sannelig ikke småtterier! En innsats det står all respekt av!

SLIK KAN DET OGSA SIES:

Det ikke ukjente ukebladet for den yngre garde i gamle Norge, «Det Nye» har nylig bragt følgende innlegg som jo angår oss til en viss grad. Vi har derfor tillatt oss å sakse det, og her kommer det:

Kamerater! Kvissleis du ju hæv it tudei? Jeg bare være helt fin, som det nå heter på norsk. Dermed er vi i gang igjen.

Ukas første hilsen går fra «Snusken» til alle norske FN-soldater som er i Libanon og sånn. «Lykke til!» skriver hun. Hell og lykke — ja det trenger nok gutta våre der nede. Ganske strengt område, vet dere. Karene som vasker opp og serverer ved bordene hos

nordmennene tilhører major Haddads gjeng. Utenfor arbeidstiden i leiren henger disse kara på seg skytejern og stenger veien for Ola. Og midt i FNs område har en gjeng PLO-soldater slått opp teltene. De trener ved å snike seg forbi FN-soldatene om natta.

Ingen tvil om at gutta trenger all den flaks de kan få — omgitt som de er av både B-gjengen og C-gjengen. Stritt, esse!

For en stund siden var det ei dame som etterlyste en kis hun hadde truffet på karneval. Hun mente at han hadde vært utkledd som Fantomet. Nå — etter nærmere ettertanke — tror hun at han heller var avkledd som Guran...

Krampa tal
Søren Superstar

stret! Oppholdet her nede har gitt meg personlig en veldig uttelling for militære og menneskelige erfaringer. Jeg har sett at vårt konsept virker NORBATT IV og V har gjort en rimelig brukbar jobb og vært til nytte. Det har vært en fin tjeneste, og en god tid, sier oberst Rønning, og legger til:

— Jeg reiser heim med en masse hyggelige minner.

Mange problemer har det vært,

men de fleste er løst ved hjelp av dyktige medarbeidere. Samarbeidet med sivilbefolkningen er et kapittel for seg, et kapittel jeg vil «lese» om igjen ofte. Jeg vil heller ikke unnlate å nevne et utall av møter med representanter for partene, møter som har variert fra nesten villskap til direkte hyggeprat. Tjenstlig sett, er dette mitt beste år i min 32-årige tjeneste i Hären, fastslår oberst Rønning.

General Erskine fikk norsk troll i gave!

Under en grandios tilstelning i HQ i Naqoura, der selveste general Emanuel Erskine sto som vert, ble det overrakt mange fine våpenskjold (crests) og sagt mange gode ord. Men sjefen i Norbatt V, oberst Ole Rønning, tok kaka, da han i sin takke-tale til generalen også halte frem en mystisk pakke. I pakken var det et heilnorsk troll med ei lita prinsesse på hodet, flott utskåret i tre og malt.

Obersten hadde imidlertid et svare strev med å forklare hva et troll egentlig er, men klarte sannelig å finne frem til en fin symbolikk, der trollet representerer de mer tvilsomme makter her i Libanon, mens den smilende prinsessen og glimtet i trollets øye kunne gi et visst håp.

Ett er sikkert, generalen satte stor pris både på talen og trollet!

Sannelig ikke så lett å fatte dette med troll, dersom man ikke er en av de heldige som har sett et sjöl!

Også Norbatt VI sjef, oberst Heggstad var med på tilstelningen og fikk gode ord fra general Erskine med på veien.

Og så bar det over stakk og stein tilbake til Norbatt og Saqi.

Her forularer oberst rønning for General Erskine hva et norske troll er, mens Brigader Nilsen tillater seg et smil.

Spreke Offiserer i Norbatt fikk idrettsmerkestatuetter

En sjelden begivenhet fant sted i befalsmessa i Saqi lørdag 6. september da oberst Ole Rønning kunne overrekke idrettsmerkestatuetter til major Knut Aase og löytnant Holm.

Dette har såvidt vites aldri forekommet i noen bataljon tidligere, og bataljonssjefen tok det som en årefull oppgave å foreta overrekelsen som vakte stor akklama-

sjon fra de mange fremmøtte kolleger.

Idrettsoffiseren, kaptein Olav Toverud var det som hadde ordnet med alle formalia og fått statuettene fra Norges Idrettsforbund. Han sa da også i sitt innlegg at overrekelsen av slike troféer hjemme i Norge alltid foregår under stor høytidelighet og på fylkesplan, der både ordfører, fylkesordfører og kultursjef er

pletten.

18 ganger må man avlegge prøvene for idrettsmerket, innen man kan oppnå en slik statuett — et meget flott trofé, av en spydkaster i bronse. Kaptein Toverud poengterte også betydningen av kroppskultur, dvs. å holde seg i form og spenst, ha styrke og utholdenhet, noe som

ikke minst skulle ha sin store betydning her i tjenesten i Libanon. Slikt gir også psykisk styrke slo han fast.

Kaptein Toverud sa også at han kom til å minnes begivenheten lenge, for han hadde aldri i sin trettiårige tjeneste som idrettssoffiser vært med på å dele ut statuetten.

Major Aase og löytnant Holm har grunn til å smile fornøyd etter å ha mottatt statuettene hos bataljonssjefen. Godt gjort!

TAKK FOR OSS!

Så er tjenesten over for presseoffiserene i NORBATT V, fenrik Lövström og löytnant Hoff, og i og med dette nummeret av Blue Beret, er det sannelig litt vemodig å si farvel til gode bidragsytere, velvillige intervju-objekter, samarbeidsvillige sjef, såvel som FN-soldatene forøvrig. Gode tips har vi og fått. Ikke alltid har vi klart å følge opp. Avogt til unnlot vi det med vilje, når vi syntes spøken gikk for vidt. Vi har gjort våre feil og høstet våre erfaringer. Så er det å pakke snippesken og vende kursen for et mørkt, surt og blåsende Norge.

Vi vil også nytte anledningen til å takke vår prima layoutmann MARC MARKARIAN og hans

trykkeri for fint samarbeide. Til tider hadde vi problemer med skyting og bråk i Beirut. Det resulterte i sene utgivelser. Måtte det være oss tilgitt! Er det ikke noe som heter force majeure?

Og vi takker paymasteren for forståelsesfulle utbetalinger, vi takker NK for hans underskrifter på reiseregningene.

Moro var det, og en stor utfordring. Saonskervi våre etterkommere i Pressens Hus lykke til. De vil utvilsomt gjøre det minst like bra, om ikke langt bedre!

Knut R. Hoff
Rolf Lövström